

DISKRIMINERING PÅ GRUND AV ÅLDER

INFORMATION VID LPR:S SAMMANTRÄDE 2013-08-22

ANNA EBENMARK, MÅNGFALDSSTRATEG

Vad har hänt?

- Förstärkt skydd mot åldersdiskriminering från och med 1 januari 2013

Vad är diskriminering?

- Diskrimineringsgrunderna
  - Kön, könsöverskridande identitet/uttryck, sexuell läggning, ålder, funktionsnedsättning, etnicitet, religion eller annan trostillhörighet
- Direkt diskriminering
  - Missgynnande, jämförande, orsakssamband
- Indirekt diskriminering
  - Missgynnande, jämförelse, intresseavvägning, orsakssamband
- Trakasserier
  - Missgynnande, oönskat beteende, orsakssamband
- Instruktion att diskriminera
  - Lydnads- eller beroendeförhållande, mot person som åtar sig att fullgöra ett uppdrag

Några samhällsområden

- Hälsa- och sjukvård
- Lagen om offentlig anställning
- Socialförsäkringssystemen
- Utbildning
- Varor, tjänster och bostäder mm

Diskriminering är förbjuden om inte...

- "... om den har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet"

Varför diskriminerar vi?

- Fördomar
- Okunskap
- Stereotyper
- Kategoriseringar

- Hat och illvilja

Hur är situationen i den svenska sjukvården/samhället?

- Åldersgränser förekommer
  - Mammografi
  - Boendestöd och sysselsättningsstöd riskerar att upphöra vid 65-årsåldern
  - Personlig assistans upphör i regel vid 65-årsåldern
  - Rätten till bilstöd upphör vid 65-årsålder
  - Bemötandet?

VÅLD I NÄRA RELATIONER

Vad är våld i nära relationer?

- Fysiskt våld
- Psykiskt våld
- Sexuellt våld
- Ekonomiskt våld
- Materiellt våld

- Våld som sker i nära relationer;
  - All typ av våld som kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer samt inom syskon- och andra familje- och släktrelationer.

Normaliseringsprocessen

- "Gullig svartsjuka"
- Verbalt våld
- Knuffar, puffar
- Fysiskt våld

- Gränserna förskjuts
- Det som tidigare var oacceptabelt blir helt normalt
- Sociala kontakter bryts successivt

Hur vanligt är det?

- Vanligare än vi tror (var tredje kvinna någon gång under livet)
- Stort mörkertal
- Alla kan vara utsatta, alla kan vara förövare
- Äldre: Demenssjukdomar, vård av anhörig, barn, barnbarn

- Centrum mot våld
  - Kommunägt projekt
  - Samtalsstöd till våldsutsatta
  - Uppger fler äldre som tar kontakt samt fler män

Konsekvenser för hälsan

- Huvudvärk
- Bäckensmärtor
- Sömnstörning
- Yttre skador
- Missbruk
- PTSD (post traumatiskt stress syndrom)
- Gynekologiska besvär
- Depression/ångest
- Ryggsmärtor
- Mag-tarmproblem
- Kroniska smärtor

Hur arbetar JLL mot våld i nära relationer?

- Samrådsgrupp mot våld i nära relation
- Rutiner, riktlinjer, vårdprogram
- Sökordet VÅLD
- Att ställa frågan om våld
- Kompetenshöjande insatser
- Intern kampanj under hösten 2013

Mer kunskap

- Centrum mot våld, Östersund
- Nationellt centrum för kvinnofrid
- Kvinnofridslinjen
- Socialstyrelsen